

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Predicting effects of multiple stressors on aquatic biota.

Heugens, E.H.W.

Publication date
2003

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Heugens, E. H. W. (2003). *Predicting effects of multiple stressors on aquatic biota*. IBED, Universiteit van Amsterdam.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Dankwoord

De afgelopen jaren is me vaak gevraagd of de term multistress op het onderzoek sloeg of op mij. Ik ben bang dat het laatste meer het geval was naarmate de promotie naderde. Gelukkig heb ik veel steun gekregen van allerlei mensen, waarvan ik een aantal hier wil bedanken.

Speciale dank voor mijn promotoren Wim Admiraal en Nico van Straalen en mijn co-promotoren Jan Hendriks en Michiel Kraak. Wim benaderde me aan het eind van mijn studie met de vraag te solliciteren naar een AIO plek bij zijn vakgroep. Ik liep destijds stage in Tromsø in Noorwegen en was erg verbaasd dat een voor mij onbekende professor mij wist te vinden op zo'n afgelegen plek boven de poolcirkel. Bedankt dat jullie mij deze kans hebben gegeven. Wim, in het begin vond ik de samenwerking nogal verwarrend. Dit kwam door je levendige beeldspraak, met touwtjes om manuscripten, kapstukken met ronde of rechte haakjes, al dan niet kwispelende hondjes, maar ik kan niet anders zeggen dan dat ik het erg prettig vond om met je samen te werken. Ben ik je beter gaan begrijpen of ben je echt concreter geworden? Nico, ik heb jouw uitvoerige commentaar op mijn manuscripten altijd erg op prijs gesteld, dank hiervoor. Jan, je begeleidde me op het RIZA (of in de trein, als dat zo uit kwam). Als rizanees probeerde je me te behoeden voor die academen die altijd maar weer dieper wilden graven en wees je me op de toepasbaarheid van het onderzoek voor het beleid. Bedankt dat ik altijd bij je terecht kon. Michiel, jij was altijd al een luisterend oor, maar je werd dat helemaal toen je mijn begeleider werd. Ik ben je hier erg dankbaar voor, want door de gesprekken met jou kreeg het onderzoek voor mij meer structuur. Bedankt voor alle hulp, discussies en peptalk!

Tineke Dekker begeleidde me in de eerste fase van het onderzoek. Ik wil haar bedanken voor de gezelligheid (waaronder eten met de zoöplanktongroep en picknicken en zwemmen in Maarsseveen), de hulp met het opzetten van de *Daphnia*-kweek en alle discussies over de experimenten. Hannie

Maas wil ik bedanken voor de discussies over ecotoxicologie in het algemeen, *Daphnia* in het bijzonder en de opzet en uitwerking van de experimenten. Hannie, ik vond het altijd fijn om even bij je binnen te wippen en bij te kletsen. Toen ik krap zat in mijn tijd heeft Albert Espeldoorn me erg geholpen door een experiment voor me uit te voeren, veel dank hiervoor. Voor het analyseren van mijn data heb ik contact gezocht met Tjalling Jager. Tjalling, jij hebt me ingewijd in de Debtoxiaanse wetenschap en 'multi-dimensionale hypervlakken'. Het duizelde me af en toe wel, maar ik vond het erg leuk om de data modelmatig te analyseren. Bedankt voor al je hulp hierbij.

Omdat ik het eerste jaar voornamelijk lezend en schrijvend doorgebracht heb op het RIZA, wist ik in het tweede jaar nog steeds de weg niet op de UvA. Gelukkig was daar Gerdit die me wegwijs maakte op het lab en met de AAS. Bedankt voor alle hulp en gezelligheid tijdens het soms frustrerende meten op de oven-AAS. Wanneer er problemen waren met apparatuur kon ik gelukkig uitwijken naar de VU. Ingrid en Rudo, bedankt dat ik een aantal monsters kon komen meten; door jullie tips kon ik vervolgens zelf aan de slag op de UvA. Harm wordt ook wel de helpdesk van AEE genoemd en voor mij heeft hij die naam zeker waargemaakt. Bedankt voor het veilig maken van het doorstroomsysteem (hier heeft Bas ook geholpen: bedankt voor de broodtrommeltijdschakelaar!), het opvangen van mijn studenten toen ik ziek was en voor je hulp bij het drukklaar maken van dit boekje. Fijn dat ik tot 's avonds laat nog bij jullie terecht kon Harm en Sas! Ik zal nooit meer Palatino als lettertype kiezen! Elske, ik zal je missen als kamergenootje. Met wie moet ik nu uit volle borst '*una paloma blanca*' zingen? Bas en Saskia, bedankt voor jullie hulp met de algenkweek. Verder natuurlijk alle (oud-)collega's van de afdelingen Chemie en Ecotoxicologie van het RIZA en Aquatische Ecologie en Ecotoxicologie van de UvA: bedankt voor de leuke tijd en jullie interesse in de voortgang van het onderzoek. Ik wil ook alle studenten bedanken die me geholpen hebben: Reanne, Clarissa, Roy en Lonneke. Bedankt voor jullie inzet en alle lol die we gehad hebben. Ik vond het super dat Clarissa en Lonneke ook in het weekend naar het lab kwamen om de chronische testen in het doorstroomsysteem door te laten draaien, al duurde zo'n test soms wel erg lang.

Mijn paranimfen Helen en Marie-Elène wil ik bedanken dat ze me terzijde willen staan tijdens het uur der waarheid. Helen, ik zal het missen om samen in weer en (tegen!)wind naar huis te fietsen. Bedankt voor al je hulp

en steun de afgelopen jaren. Marie-Elène, ik leerde je kennen als student toen je stage liep bij ons op de afdeling en inmiddels werk je zelf ook aan een promotieonderzoek. Bedankt voor al je pepmailtjes en leuke uitjes, veel succes met het afronden van jouw onderzoek!

De promotiecommissie, bestaande uit Bas Kooijman, Remi Laane, Matthias Liess, Steph Menken, André de Roos en Kees van Gestel, wil ik bedanken voor de tijd die ze in het lezen van het proefschrift hebben gestoken en de adviezen die ze hebben gegeven voor het afronden van het boekje.

Gelukkig was er ook een leven naast het werk, waaronder etentjes met Ingrid en Esther, mijn jaargenootjes uit Wageningen die min of meer tegelijkertijd ook als AIO in Amsterdam begonnen. Bedankt voor alle steun! Verder wil ik nog de kanovrienden, de wijnvrienden, het S.L.A. (Sisi Liberation Army), en alle overige vrienden bedanken die voor de broodnodige afleiding gezorgd hebben.

De meeste dank ben ik verschuldigd aan het thuisfront. Mijn ouders wil ik bedanken dat ze mij altijd aangemoedigd hebben om te studeren. Pappa en mamma, jullie vertrouwen in mijn kunnen is altijd een grote steun in de rug geweest. Marcel en Daniëlle, bedankt voor jullie interesse, al snapten jullie misschien niet hoe iemand vier jaar lang onderzoek kan doen aan watervlooiën. Lieve Theo, bedankt voor al je hulp en je nimmer aflatende optimisme. Tegelijkertijd promoveren was soms wel zwaar, maar ik vind dat we het goed gedaan hebben: met zijn tweeën is het leuker dan alleen! Nog even volhouden en daarna gaan we samen beginnen aan ons volgende avontuur. Je bent een kanjer... maar ik heb gewonnen!

